

چرا اهدای عضو برای بسیاری از مردم سنگین است؟

مسئول واحد پیوند اعضای دانشگاه علوم پزشکی استان قم بر اهمیت آموزش و آگاهی بخشی در خصوص تفاوت مرگ مغزی با کما تاکید و افزود:

ایسنا/قم کارشناس مسئول واحد پیوند اعضای دانشگاه علوم پزشکی استان قم بر اهمیت آموزش و آگاهی بخشی در خصوص تفاوت مرگ مغزی با کما تاکید و افزود: یکی از مواردی که منجر به عدم رضایت خانواده های بیماران مرگ مغزی برای اهدای عضو می شود، عدم آگاهی تفاوت شرایط مرگ مغزی با کما است؛ بنابراین اگر همین مسئله را آموزش دهیم اکثر خانواده ها برای اهدای عضو رضایت خواهند داد.

فتوای جواز پیوند عضو از فرد دچار مرگ مغزی اردیبهشت ۱۳۶۸ از سوی امام خمینی (ره) بنیانگذار کبیر انقلاب اسلامی ایران صادر شد. روز ۳۱ اردیبهشت مصادف با سالروز فتوای تاریخی امام خمینی (ره) مبنی بر جایز بودن اهدای عضو، در تقویم ملی کشور به عنوان روز ملی اهدای عضو، اهدای زندگی به ثبت رسیده است.

اهدای عضو، انتقال اعضای بدن یک فرد به فرد دیگر برای نجات زندگی یا بهبود کیفیت زندگی او است. برخی از ارگان ها و بافت ها را می توان زمانی که شخص اهداکننده زنده است به شخص دیگری پیوند زد مانند یکی از کلیه ها یا بخشی از کبد اما در بیشتر موارد اهدای عضو زمانی صورت می گیرد که فرد اهداکننده دچار مرگ مغزی شده باشد.

پیوند عضو تنها راه ادامه حیات با کیفیت بیمارانی است که دچار نارسایی شدید قلب، کلیه، کبد و موارد دیگر هستند و در لیست انتظار پیوند عضو قرار دارند و ادامه حیات و ارتقای کیفیت زندگی آن ها وابسته به این فرایند درمانی است.

برخی از بیماران مرگ مغزی، پیش از مرگ با دریافت کارت اهدای عضو تمایل خود را برای این اقدام خدایسندانه اعلام می کنند، اما با تایید مرگ مغزی توسط چهار پزشک معتمد متخصص داخلی، متخصص بیهوشی، متخصص مغز و اعصاب و متخصص پزشکی قانونی، در صورت اعلام رضایت قانونی خانواده متوفی نسبت به اهدای عضو، اعضای حیاتی مناسب به بیماران نیازمند اهدا می شود.

بنابراین کارت اهدای عضو صرفاً نشان دهنده رضایت قلبی هر شخص برای اهدای عضو در زمان مرگ است و جنبه ی قانونی ندارد، اما قطعاً می تواند در تصمیم گیری خانواده بیمار مرگ مغزی در آن شرایط سخت موثر و کمک کننده باشد.

به مناسبت روز اهدای عضو، به گفت وگو با کارشناس مسئول واحد پیوند اعضای دانشگاه علوم پزشکی استان قم پرداختیم.

چرا اهدای عضو برای بسیاری از مردم سنگین است؟

ولی الله صمدی در گفت وگو با ایسنا، ضمن گرامیداشت سالروز صدور فتوای تاریخی امام خمینی (ره) مبنی بر جایز بودن اهدای عضو، تفاوت مرگ مغزی با کما را مورد توجه قرار داد و عنوان کرد: در مرگ مغزی، خونرسانی مغز مختل می شود در این حالت بعد از ۶ دقیقه نارسایی خون و اکسیژن به مغز؛ سلول های مغز می میرند و امکان بهبودی و بازگشت بیمار مرگ مغزی به هیچ عنوان وجود ندارد، این در حالی است که در شرایط کما مغز نسبت به احساسات و عواطف و واکنش های محیطی پاسخ نمی دهد، اما عملکرد اندام های داخلی بدن را کنترل می کند.

صمدی با تاکید بر اینکه بیمارانی که در شرایط کما هستند امکان بازگشت به زندگی دارند اما امکان بهبودی و بازگشت بیمار مرگ مغزی به هیچ عنوان وجود ندارد، اظهار کرد: با مرگ سلول های مغزی ۱۰۴ نوع سم در بدن تولید می شود و ارگان ها در محیط سمی خون دچار آسیب و تخریب می شوند، بنابراین ارگان های بیماران مرگ مغزی را بین ۱۲ تا ۱۴ روز با تکنیک های پیچیده تنفس مصنوعی و دارو نگهداری می کنند.

این کارشناس مسئول واحد پیوند اعضای دانشگاه علوم پزشکی استان قم، ادامه داد: اعضای قابل اهدا کلیه ها، کبد، قلب، ریه، لوزالمعده، روده و نسوج قابل اهدا شامل قرنیه، استخوان، سیاهرگ، غضروف، دریچه های قلبی، پوست و تاندون هستند.

صمدی با اشاره به اینکه به رغم وجود کارت اهدای عضو، اگر اعضای خانواده بیمار مرگ مغزی رضایت ندهند، اهدای عضو انجام

نمی شود، تاکید کرد: افراد با دریافت کارت اهدای اعضا تمایل قلبی خودشان را برای اهدای عضو در صورت مرگ مغزی به اعضای خانواده اعلام می کنند و تجربه نشان می دهد بیمارانی که کارت اهدای عضو داشتند تصمیم گیری را برای اعضای خانواده راحت تر کردند. علاوه بر این، گرفتن این کارت و اطلاع دادن به دیگران درباره آن نوعی فرهنگ سازی برای ترویج این عمل انسانی است.

این کارشناس مسئول واحد پیوند اعضای دانشگاه علوم پزشکی استان قم، یادآور شد: افرادی که کارت اهدای عضو می گیرند بهتر است خانواده خود را در جریان این اقدام قرار دهند چرا که پذیرش و رضایت برای اهدای عضو در خانواده هایی که از تمایل قلبی بیمار خود آگاهی داشتند بسیار راحت تر صورت می پذیرد.

صمدی با اشاره به ۱۱ مورد اهدای عضو در سال ۱۴۰۰، بیان کرد: سال گذشته ۱۸ مورد بیمار مرگ مغزی برای اهدای عضو به تهران اعزام شدند، همچنین در دو ماه ابتدای سال جاری ۵ مورد اهدای عضو در استان داشتیم.

وی ادامه داد: میانگین شاخص پی. ام. پی (تعداد اهدای عضو به ازای هر یک میلیون نفر) در کشور حدود ۱۱/۸ درصد است در حالی که این میزان در استان قم تقریباً ۱۲/۵ تا ۱۳ درصد است و به این معنا از میانگین کشوری بالاتر هستیم.

صمدی با بیان اینکه هر بیمار مغزی می تواند ۷ ارگان و ۵۵ نوع نسج را اهدا کند، اضافه کرد: از حدود ۲۷ هزار بیمار در لیست انتظار پیوند اعضا، تقریباً ۱۷ هزار بیمار نیازمند پیوند کلیه هستند. و متأسفانه روزانه ۱۰ تا ۱۲ نفر از بیماران در انتظار پیوند فوت می کنند.

وی بر نقش رسانه ها در آموزش و فرهنگ سازی در رابطه با اهدای عضو در جامعه تاکید کرد و گفت: حدود ۱۵ سال پیش نرخ اهدای عضو دو دهم درصد بوده در حالی که امروز ۷۰ برابر شده است؛ این نشان می دهد آموزش و فرهنگ سازی در جامعه در زمینه اهدای عضو تاثیرگذار بوده است.

صمدی بر اهمیت آموزش و آگاهی بخشی در خصوص تفاوت مرگ مغزی با کما تاکید و افزود: یکی از مواردی که منجر به عدم رضایت خانواده های بیماران مرگ مغزی برای اهدای عضو می شود، عدم آگاهی تفاوت شرایط مرگ مغزی با کما است؛ بنابراین اگر همین مسئله را آموزش دهیم اکثر خانواده ها برای اهدای عضو رضایت خواهند داد.

این کارشناس مسئول واحد پیوند اعضای دانشگاه علوم پزشکی استان قم اضافه کرد: برای دریافت کارت اهدای عضو، افراد می توانند کد ملی خود را به شماره ۳۴۳۲ به وسیله پیامک ارسال کنند.